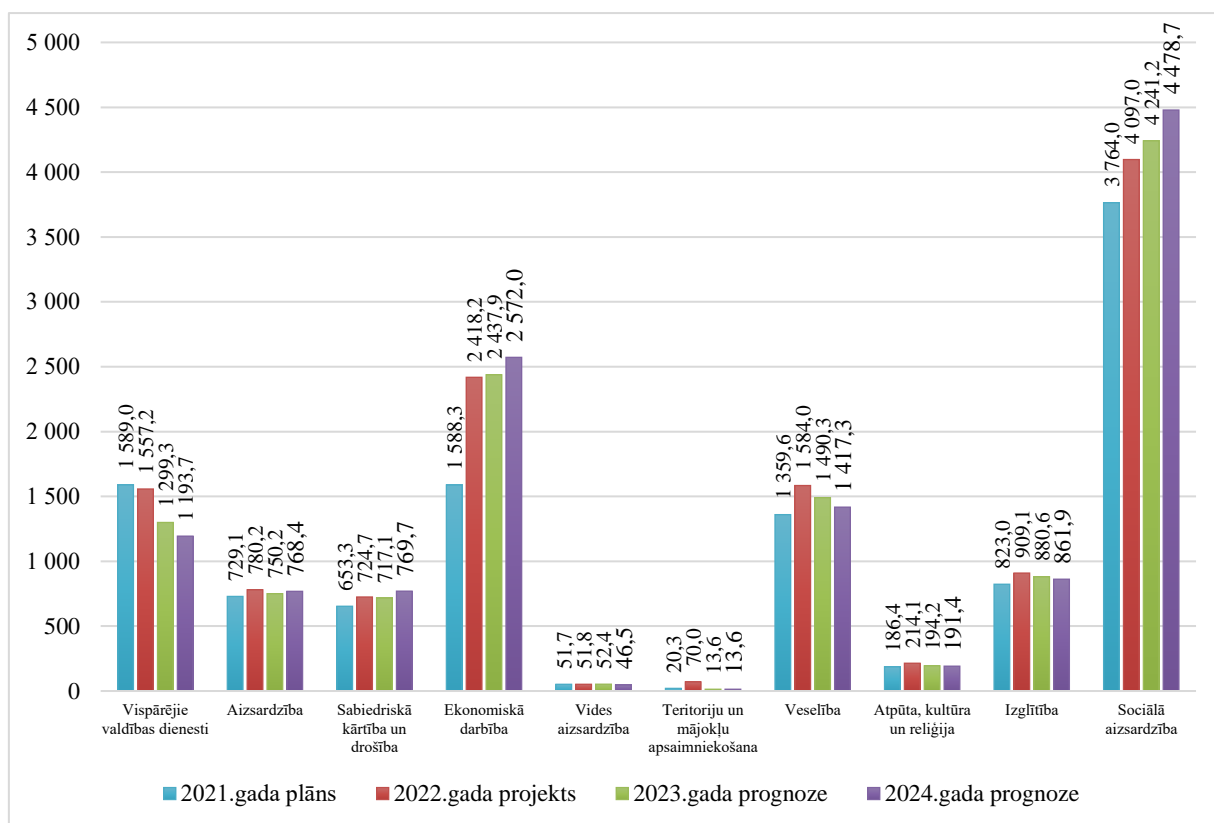

5.3. Izdevumu politikas virzienu un izdevumu atbilstoši funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām kopsavilkums

Valsts budžeta izdevumi 2022. gadā plānoti 12 406,3 milj. *euro* apmērā. Izdevumu palielinājums, salīdzinot ar 2021. gada plānu, ir 15,2% jeb 1 641,5 milj. *euro*.

5.1. attēls Valsts budžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām no 2021. līdz 2024. gadam, milj. *euro*

Saskaņā ar izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām 2022. gadā no kopējiem valsts budžeta izdevumiem novirzīti:

veselībai 1 584,0 milj. *euro* jeb 12,8% no kopējiem valsts budžeta izdevumiem, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 224,4 milj. *euro* jeb 16,5% vairāk. Palielinājums galvenokārt saistīts ar papildu finansējuma piešķiršanu ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai, darba samaksas nodrošināšanai rezidentiem, kuru rezidentūras studijas netiek apmaksātas no valsts budžeta līdzekļiem, vakcīnu pret Covid-19 iegādei, ievadei un loģistikas pakalpojumiem, veselības aprūpes pakalpojumu onkoloģijas jomā uzlabošanai, tai skaitā aprīkojumam BKUS, RAKUS, PSKUS, līdzmaksājuma kompensācijas piešķiršanu personām ar 2. grupas invaliditāti u.c.;

sociālajai aizsardzībai 4 097,0 milj. *euro* jeb 33,0%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 333,1 milj. *euro* jeb 8,8% vairāk. Palielinājums galvenokārt saistīts ar ģimenes valsts pabalsta apmēra palielinājumu un izmaiņām tā piešķiršanas nosacījumos saistībā ar ģimenes valsts pabalsta reformas īstenošanu, papildu piešķirto finansējumu atalgojuma paaugstināšanai aprūpētajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, valsts sociālo aprūpes centru infrastruktūras sakārtošanai, piemaksu nodrošināšanai valsts sociālās aprūpes centros nodarbinātajiem, aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai paredzētā

pabalsta apmēra palielināšanai, atbalstam ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru darbībai, valsts apmaksāto darbnespējas dienu skaita palielināšanai, kā arī ar 2021. gadā veiktās pensiju indeksācijas nodrošināšanu 2022. gadā, palielinājumu slimības pabalsta izmaksām saistībā ar pabalsta saņēmēju skaita prognozēto palielināšanos un pabalsta vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos u.c.;

aizsardzībai 780,2 milj. *euro* jeb 6,3%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 51,0 milj. *euro* jeb 7,0% vairāk. Palielinājums nodrošina Aizsardzības ministrijai budžeta izdevumus 2022. gadā vairāk kā 2,0% apmērā no IKP. Paredzēts papildu finansējums Latvijas militārās un aizsardzības industrijas, kas veido vietējo ražošanu, t.sk. piesaistot zinātni un pētniecību, attīstības projektiem;

vispārējiem valdības dienestiem 1 557,2 milj. *euro* jeb 12,6%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 31,8 milj. *euro* jeb 2,0% mazāk. Izdevumu samazinājums galvenokārt saistīts ar to, ka samazināti plānotie izdevumi valsts parāda vadībai, pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam, u.c.;

izglītībai 909,1 milj. *euro* jeb 7,3%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 86,0 milj. *euro* jeb 10,5% vairāk. Paredzēts papildu finansējums pedagogu darba samaksas pieauguma grafika īstenošanai, pirmsskolas pedagogu minimālās algas likmes palielināšanai līdz 872 eiro (no 2021.gada 1.septembra), sociālo stipendiju nodrošināšanai studējošajiem no daudz bērnu ģimenēm, stipendijas apmēra un skaita palielināšanai, darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveidei un attīstībai, tai skaitā jauniešu līdzdalības veicināšanai, asistenta pakalpojuma nodrošināšanai izglītības iestādēs, ar Covid-19 krīzes seku pārvarēšanu un ekonomikas atlabšanu saistītu augstas gatavības profesionālās izglītības iestāžu projektu īstenošanai. Paredzēts papildu finansējums Zemkopības ministrijas padotībā esošās Latvijas Lauksaimniecības universitātes un tās pārraudzībā esošās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Bulduru Dārzkopības vidusskola" un Malnavas koledžas esošo ēku kapitālajam remontam, ēku renovācijai un atjaunošana, teritorijas labiekārtošanai, materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana. Palielināti izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētiem projektiem u.c.;

sabiedriskai kārtībai un drošībai 724,7 milj. *euro* jeb 5,8%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 71,4 milj. *euro* jeb 10,9% vairāk. Palielinājums galvenokārt saistīts ar papildus piešķirto finansējumu amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm kapacitātes stiprināšanai (robežpiemaksai, izmeklētāju atlīdzībai, mēnešalgu izlīdzināšanai), speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādei, Valsts policijas amatpersonu izglītības sistēmas pilnveidei (tai skaitā izmeklētāju apmācību centra izveidei), Valsts drošības dienesta darbības prioritāro jomu stiprināšanai, Latvijas Republikas – Baltkrievijas Republikas valsts robežas un infrastruktūras izbūvei uz valsts sauszemes robežas gar Latvijas Republikas – Baltkrievijas Republikas un Latvijas Republikas – Krievijas Federācijas valsts robežu u.c.;

ekonomiskai darbībai 2 418,2 milj. *euro* jeb 19,5%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 829,9 milj. *euro* jeb 52,3% vairāk, kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu budžeta resora "74.Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" (turpmāk – budžeta 74.resors) 80.00.00 programmā "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" (turpmāk – 80.00.00 programma), tai skaitā iekļaujot papildu finansējumu Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai. Paredzēts papildu finansējums valsts reģionālo autoceļu pārbūvei un atjaunošanai, dotācijai zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, dzelzceļa publiskajai infrastruktūrai, valsts atbalstam vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai, lauksaimniecībā izmantojamiem zinātnes pētījumiem un lauksaimniecības zinātnisko institūciju materiāli tehniskās bāzes

pilnveidošanai, mazo lauksaimniecības ražotāju ienākumu valsts atbalstam, Zemkopības ministrijas nozaru infrastruktūras pilnveidošanai un resora valsts funkciju izpildes tehniskā nodrošinājuma atjaunošanai, tai skaitā ieguldījumiem meliorācijas sistēmās un investīcijas Zaļā kursa mērķu sasniegšanai, izņemot ieguldījumu izglītībā, kas norādīti pie izglītības funkcijas, u.c.;

vides aizsardzībai 51,8 milj. *euro* jeb 0,4%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 0,1 milj. *euro* jeb 0,2% vairāk;

teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai 70,0 milj. *euro* jeb 0,6%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 49,8 milj. *euro* jeb 245,6% vairāk, kas galvenokārt saistīts ar papildus piešķirto finansējumu pašvaldību investīciju programmai, augstas gatavības pašvaldību investīciju projektiem Covid 19 krīzes pārvarēšanai, izglītības iestāžu ventilācijas sistēmu uzlabošanai, VARAM resora kapacitātes stiprināšanai u.c.;

atpūtai, kultūrai un reliģijai 214,1 milj. *euro* jeb 1,7%, kas salīdzinājumā ar 2021. gadā plānoto ir par 27,7 milj. *euro* jeb 14,8% vairāk, kas galvenokārt saistīts ar papildus piešķirto finansējumu kultūras nozares darba samaksas pieaugumam, pasākumam “Vispārējo latviešu dziesmu un Deju svētku tradīcijai 150 gadu”, sakrālā mantojuma un pieminekļu glābšanas programmai un Doma baznīcas atjaunošanai, Latvijas valsts simtgadē uzsākto iniciatīvu ilgtspējai - Latvijas skolas somai, nacionālā kino stiprināšanai, augstas gatavības infrastruktūras projektu īstenošanai, VSIA “Latvijas Televīzija” un VSIA “Latvijas Radio” kapacitātes stiprināšanai, sportam - valsts funkciju sporta nozarē izpildes nodrošināšanai nemainīgā līmenī, investīcijām valsts nozīmes sporta būvēs, u.c.

Saskaņā ar izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām valsts budžeta izdevumu finansēšanai 2022. gadā 1 361,6 milj. *euro* jeb 11,0% no kopējiem izdevumiem paredzēts novirzīt *atlīdzībai*. Salīdzinot ar 2021. gadu izdevumi atlīdzībai palielinās par 6,9% jeb 88,5 milj. *euro*. Izdevumi atlīdzībai palielināti saistībā ar papildu finansējuma piešķiršanu amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm kapacitātes stiprināšanai (robežpiemaksai, izmeklētāju atlīdzībai, mēnešalgu izlīdzināšanai), kultūras nozares darba samaksas pieaugumam, zemkopības nozares darba samaksas pieaugumam, FM resora spēju stiprināšanai, tai skaitā IUB, VK un VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes kapacitātes stiprināšanai un muitas infrastruktūras pilnveidošanai, atalgojuma paaugstināšanai aprūpētājiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, piemaksu nodrošināšanai valsts sociālās aprūpes centros nodarbinātajiem, Valsts probācijas dienesta nodarbināto atlīdzības pieaugumam, Aizsardzības ministrijai starptautisko operāciju un Nacionālo bruņoto spēku personālsastāva centralizētajam atalgojumam, konkurētspējīgas Augstākās tiesas darbinieku atalgojuma sistēmas izveidošanai, prokuroru atalgojuma palielināšanai (piemaksu par dežūras dienām un atvaļinājuma pabalsta 50% apmērā no mēnešalgas nodrošināšanai) u.c.

Izdevumi *precēm un pakalpojumiem* 2022. gadā paredzēti 871,5 milj. *euro* jeb 7,0% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu izdevumi precēm un pakalpojumiem samazināti par 1,0% jeb 8,7 milj. *euro*.

Procentu izdevumiem 2022. gadā paredzēti 166,6 milj. *euro*. Salīdzinot ar 2021. gadu, to apjoms samazinājies par 59,8 milj. *euro* jeb 26,4%, samazinot finansējumu valsts parāda vadībai.

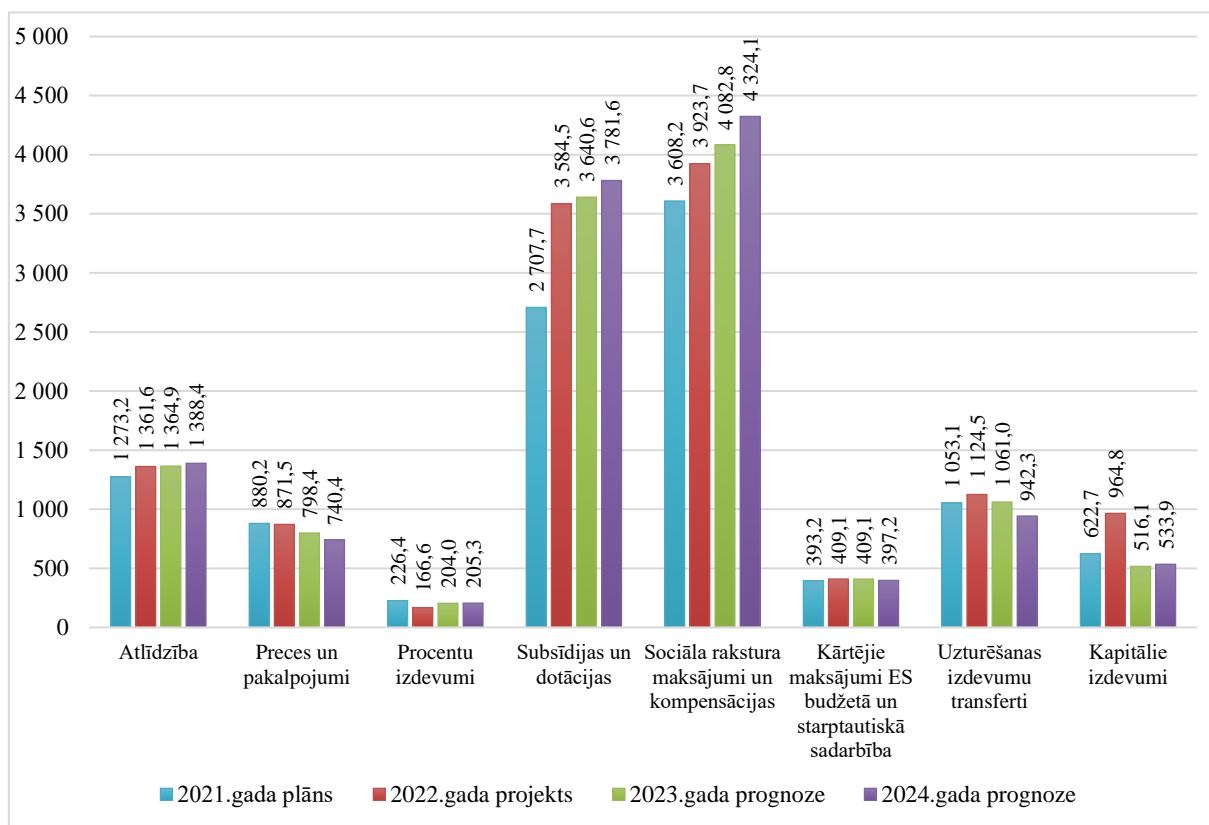
Subsīdijām un dotācijām 2022. gadā paredzēti 3 584,5 milj. *euro* jeb 28,9% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu, to apjoms palielināts par 876,8 milj. *euro* jeb 32,4%. Palielinājums galvenokārt saistīts ar plānoto finansējumu budžeta 74.resora 80.00.00 programmā. Savukārt, valsts pamatfunkciju īstenošanai paredzētais finansējums palielināts saistībā ar papildu finansējuma piešķiršanu ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai, finanšu instrumentam - aizdevumiem investīciju projektiem ar kapitāla atlaidi,

Inovāciju fondam (nozaru pētījumu programmām), finansējumam VAS "Valsts nekustamie īpašumi" īstenojamiem projektiem un pasākumiem u.c.

Sociāla rakstura maksājumiem un kompensācijām 2022. gadā paredzēti 3 923,7 milj. *euro* jeb 31,6% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu, to apjoms palielinājies par 315,5 milj. *euro* jeb 8,7%. Palielinājums galvenokārt saistīts ar papildu piešķirto finansējumu ģimenes valsts pabalsta nodrošināšanai saistībā ar ģimenes valsts pabalsta reformas īstenošanu, kā arī 2021. gadā veiktās pensiju indeksācijas nodrošināšanu 2022. gadā u.c.;

Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un izdevumi starptautiskajai sadarbībai 2022. gadā plānoti 409,1 milj. *euro* apmērā jeb 3,3% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu, to apjoms palielināts par 4,0% jeb 15,9 milj. *euro*. Palielinājums paredzēts kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā atbilstoši precizētajām prognozēm.

5.2. attēls Valsts budžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām no 2021. līdz 2024. gadam, milj. *euro*

Transfertiem viena budžeta ietvaros un uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem 2022. gadā paredzēti 1 124,5 milj. *euro* jeb 9,1% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu, to apjoms palielināts par 71,3 milj. *euro* jeb 6,8%. Tai skaitā paredzēts papildu finansējums mērķdotācijām pašvaldībām pedagogu darba samaksas pieauguma grafika īstenošanai, pirmsskolas pedagogu minimālās algas likmes palielināšanai līdz 872 eiro (no 2021. gada 1. septembra), darba samaksas nodrošināšanai rezidentiem, kuru rezidentūras studijas netiek apmaksātas no valsts budžeta līdzekļiem u.c.

Kapitālajiem izdevumiem 2022. gadā paredzēti 964,8 milj. *euro* jeb 7,8% no kopējiem izdevumiem. Salīdzinot ar 2021. gadu, tie palielināti par 342,1 milj. *euro* jeb 54,9%. Palielinājums galvenokārt saistīts ar finansējuma palielinājumu valsts autoceļu pārbūvei un atjaunošanai, tai skaitā reģionālajiem autoceļiem, augstas gatavības pašvaldību investīciju projektiem Covid 19 krīzes pārvarēšanai, pašvaldību investīciju programmai u.c.

I. Valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta izdevumu kopsavilkums

Valsts budžets sastāv no **pamatbudžeta** un **speciālā budžeta**.

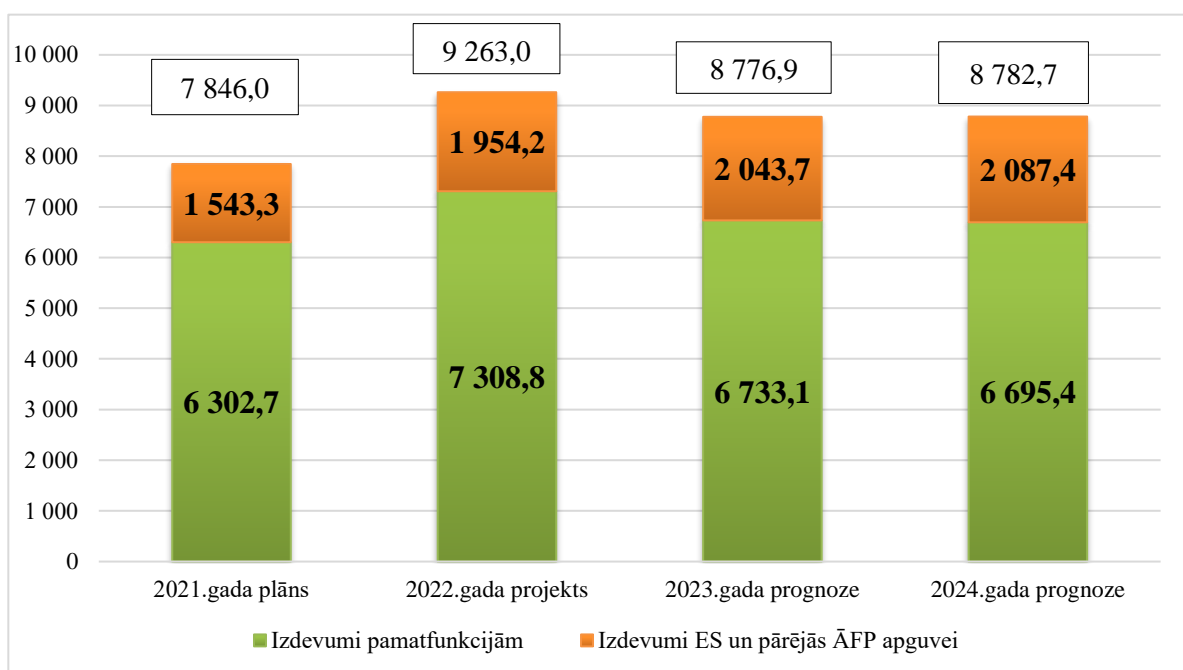
Lai nodrošinātu sabiedrībai uzskatāmu priekšstatu par to, kādi resursi ir iesaistīti valsts pamatfunkciju īstenošanā un kādi Eiropas Savienības un citu ārvalstu politiku instrumentu pasākumu ieviešanā, visi gadskārtējā valsts budžeta izdevumi tiek nodalīti šādās sadaļās:

- valsts pamatfunkciju īstenošana;
- Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošana.

Valsts pamatbudžeta izdevumi 2022. gadā plānoti 9 263,0 milj. *euro* apmērā. Izdevumu palielinājums, salīdzinot ar 2021. gada plānu, ir 18,1% jeb 1 417,0 milj. *euro*.

Valsts pamatfunkciju īstenošanai 2022. gadā paredzēts finansējums 7 308,8 milj. *euro* apmērā jeb 78,9% no kopējiem valsts pamatbudžeta izdevumiem.

5.3.attēls Valsts pamatbudžeta izdevumi no 2021. līdz 2024.gadam, milj. *euro*

ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansēto un līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2022. gadā paredzēts finansējums 1 954,2 milj. *euro* apmērā jeb 21,1% no kopējiem valsts pamatbudžeta izdevumiem. Apstiprinātajiem projektiem un pasākumiem finansējums 1 368,2 milj. *euro* apmērā paredzēts ministriju un citu centrālo valsts iestāžu budžetos, bet projektiem, kuri vēl tiks apstiprināti, finansējums 586,1 milj. *euro* apmērā ieplānots budžeta 74.resora 80.00.00 programmā.

Likumprojektā “Par valsts budžetu 2022. gadam” paredzēts finansējums **ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas nodrošināšanai 1 954 229 438 *euro*** apmērā.

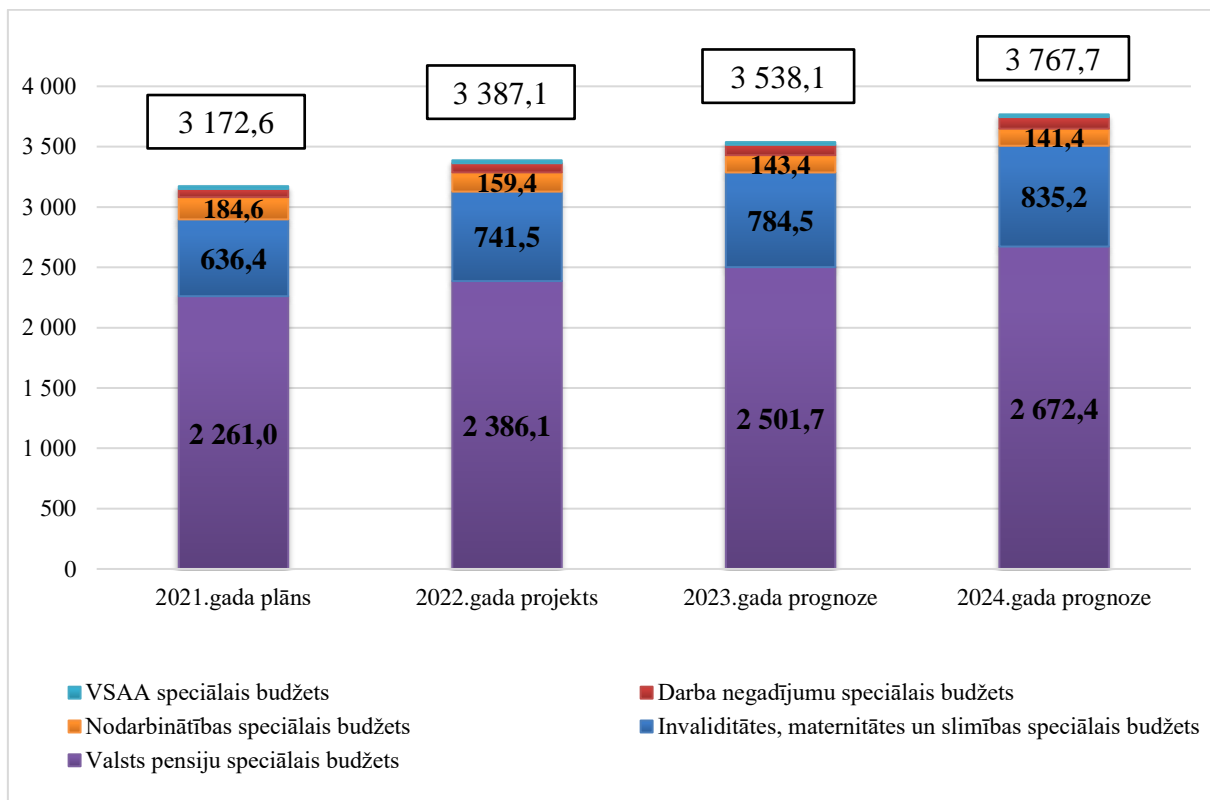
5.1. tabula Izdevumi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, *euro*

ES politiku instruments, pārējā ārvalstu finanšu palīdzība	2022. gada projekts
Pamatbudžetā – kopā	1 954 229 438
<i>tai skaitā</i>	

ES politiku instruments, pārējā ārvalstu finanšu palīdzība	2022. gada projekts
Ministriju un citu centrālo valsts iestāžu budžetos iekļauto finansējums sadalījumā pa ES politiku instrumentiem un pārējo ārvalstu finanšu palīdzību	1 368 151 948
Eiropas transporta, telekomunikāciju un enerģijas infrastruktūras tīkli un Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	167 775 932
Kohēzijas fonds (2014-2020)	77 991 551
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (2014-2020)	327 647 709
Eiropas Sociālais fonds (2014-2020)	109 602 989
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (2014-2020)	330 868 916
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (2014-2020)	192 408 466
Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	49 413 861
Eiropas Kopienas iniciatīvas	10 268 459
Mērķis "Eiropas teritoriālā sadarbība"	18 147 747
Citi Eiropas Savienības politiku instrumenti	58 911 797
Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti	22 394 573
Citi ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti	2 719 948
Budžeta resora „74.Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmā 80.00.00 „Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” plānotais finansējums	586 077 490

Valsts speciālā budžeta izdevumi 2022. gadam plānoti 3 387,1 milj. *euro* apmērā, kas, salīdzinot ar 2021. gada plānu, veido palielinājumu par 6,8% jeb 214,5 milj. *euro*.

5.4.attēls Valsts speciālā budžeta izdevumi no 2021. līdz 2024. gadam, milj. *euro*

apakšprogrammas līmenī tiek izslēgti savstarpējie transferti